

Aan de gemeenteraad

|                       |                   |                    |                                                                                                   |
|-----------------------|-------------------|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Behandeld door</b> | V.J. Heus         | <b>Datum</b>       | 31 januari 2025                                                                                   |
| <b>Doorkiesnummer</b> | 14030             | <b>Kenmerk</b>     | 30115378                                                                                          |
| <b>E-mail</b>         | v.heus@utrecht.nl | <b>Onderwerp</b>   | Verlenging verblijfsontzeggingsgebied<br>Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en Park<br>Lepelenburg |
| <b>Bijlage(n)</b>     | -                 | <b>Beleidsveld</b> | Openbare Orde en Veiligheid                                                                       |

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het besluit [tot verlenging van het verblijfsontzeggingsgebied Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en Park Lepelenburg](#) tot 1 november 2026. Dit besluit heeft betrekking op het gebied dat al eerder werd aangewezen voor tijdelijke verblijfsontzeggingen. Verlenging van deze maatregel is onderdeel van een breed pakket aan maatregelen vanuit zorg, bestuursrecht en strafrecht ter bevordering van de leefbaarheid en veiligheid.

### **Achtergrond en aanleiding**

Het verblijfsontzeggingsgebied werd ingesteld op 31 mei 2023 voor de gebieden Lucasbolwerk en Hieronymusplantsoen, als reactie op de overlast en criminaliteit veroorzaakt door een grote groep (hard)drugsverslaafde mensen. Vanaf 1 december 2023 is deze maatregel met een half jaar verlengd met aansluitend een verlenging tot 1 februari 2025. Ook is het gebied bij de laatste verlenging uitgebreid met Park Lepelenburg. Het verblijfsontzeggingsgebied is meerdere keren verlengd om te kunnen optreden tegen ernstige verstoring van de openbare orde. Telkens wordt zorgvuldig afgewogen of het nodig is opnieuw de aanwijzing voor een verblijfsontzeggingen gebied te verlengen. Kijkend naar de huidige situatie heeft de burgemeester besloten de aanwijzing te verlengen tot 1 november 2026.

### **Ontwikkelingen en huidig beeld**

Sinds het instellen van het verblijfsontzeggingsgebied zijn er 503 ontzeggingen opgelegd door politie en THOR. In de periode vanaf 1 juli 2024, de periode van het huidige gebied, tot het einde van 2024, zijn er 120 ontzeggingen opgelegd. Uit de cijfers blijkt dat circa 25 personen meerdere keren een ontzegging hebben gekregen. Als er sprake is van recidive, resulteert dit in een langdurige verblijfsontzegging of gebiedsverboden in combinatie met een persoonsgerichte aanpak. Hiermee worden personen die een negatieve invloed hebben op de overlast en anderen, geweerd van de hotspotlocatie en het draagt bij aan het toe leiden naar zorg.

In de [raadsbrief van 12 november 2024](#) over de evaluatie van het harddrugsverbod, staat toegelicht dat het verblijfsontzeggingsgebied onderdeel is van een breed pakket aan maatregelen. In het evaluatieonderzoek is niet alleen naar de APV-bepaling gekeken, maar zijn ook de andere maatregelen, zoals het verblijfsontzeggingsgebied, onderzocht. Uit dat onderzoek blijkt dat het opleggen van een verblijfsontzegging in combinatie met de inzet van het Eropaf-team vooral als effectief wordt ervaren. Verder is het verblijfsontzeggingsgebied effectief als dit wordt opgelegd terwijl er een APV-harddrugsverbod geldt in hetzelfde gebied.

De integrale aanpak vanuit gemeente, politie en zorg heeft geleid tot het terugdringen van de omvang van de groep (hard)drugsverslaafde mensen en de omvang van de overlast en criminaliteit op het Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en Park Lepelenburg. Door de combinatie van maatregelen, waaronder het verblijfsontzeggingsgebied en het harddrugsverbod, zijn deze locaties onaantrekkelijk geworden voor drugsgebruiker van buiten Utrecht. Ook is gebleken dat het opleggen van een verblijfsontzegging een effectief middel is om overlast direct te doen stoppen en de hotspotlocaties veilig en beheersbaar te houden. Door de aanpak is het spreidingsgebied van de Utrechtse harddrugsgebruikers groter geworden en zijn er minder grote groepen aanwezig. Mensen die daar nu overlast plegen, komen sneller in beeld waardoor er, samen met het Eropaf-team en de persoonsgerichte aanpak, goed gekeken kan worden naar welke interventies (op zowel zorg als veiligheid) ingezet kunnen worden om mensen naar passende zorg te begeleiden en de overlast te verminderen.

### **Verlenging verblijfsontzeggingsgebied**

Ondanks afname van de overlastgevende groep, is voor een harde kern van gebruikers blijvende inzet nodig om hen ertoe te bewegen gebruik te maken van het zorgaanbod én om grenzen te stellen. Verschillende locaties in de stad hebben een aantrekkingskracht op mensen met een verslaving, onder andere door hun functie, aard en centrale ligging. Dit is bijvoorbeeld zichtbaar bij de bankjes in het Lucasbolwerk en bij het toiletgebouw in Park Lepelenburg. Ondanks de verschillende zorg- en veiligheidsmaatregelen trekken mensen met een verslaving steeds opnieuw naar deze locaties. Als de groepen groter worden, gaat dit gepaard met overlast en incidenten. Op korte termijn zal dit niet veranderen. Omwonenden, met name rondom Park Lepelenburg, ervaren nog steeds overlast. Ook ervaren bewoners in de omgeving van de Wittevrouwenstraat de laatste tijd overlast van mensen met een verslaving. Ondanks de overlast die daar ervaren wordt, is uitbreiding van het verblijfsontzeggingsgebied niet aan de orde. Er wordt op deze locatie eerst, in overleg met bewoners, gewerkt aan andere maatregelen vanuit de integrale aanpak. Zo nemen politie, Toezicht & Handhaving en het Eropaf-team deze locatie extra mee in hun rondes.

Het verblijfsontzeggingsgebied in combinatie met het pakket aan maatregelen helpt om de drempel om buiten te gebruiken op overlastlocaties te verhogen en de drempel om binnen (in de zorginstellingen) te gebruiken te verlagen. Omwonenden en ondernemers zijn blij met de tot nu ingezette maatregelen, maar vrezen dat bij een afbouw van maatregelen het aantal gebruikers van buiten Utrecht weer toeneemt en daarmee ook het aantal criminaliteits- en overlastincidenten. Om de situatie rondom het Lucasbolwerk, Hieronymusplantsoen en het Park Lepelenburg beheersbaar te houden, is besloten het verblijfsontzeggingsgebied in dat deel van de Binnenstad te verlengen. De maatregel is een essentieel onderdeel van het pakket aan maatregelen om ernstige overlast situaties tegen te gaan en mensen toe te leiden naar passende zorg en ondersteuning.

**Burgemeester en wethouders**

Datum 31 januari 2025  
Ons kenmerk 30115378

De aanpak vergt een lange adem om de hotspotlocaties beheersbaar te houden en mensen naar passende zorg te begeleiden.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,